

FAKULTET ZA DRŽAVNE
I EVROPSKE STUDIJE

FDES

P O D G O R I C A

P R A V I L N I K

O ORGANIZOVANJU POSTDIPLOMSKIH STUDIJA

Podgorica, 2013.

Na osnovu člana 85 i 86 Zakona o visokom obrazovanju (Sl. list RCG 60/2003 i Sl. list CG 45/10 i 47/11) i članova 12 i 114 stav 1 alineja 7 Statuta Fakulteta za državne i evropske studije iz Podgorice (u daljem tekstu: Fakultet), Senat Fakulteta za državne i evropske studije na sjednici održanoj 27.12.2013. godine donosi

P R A V I L N I K

O ORGANIZOVANJU POSTDIPLOMSKIH STUDIJA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilima bliže se uređuje upis na postdiplomske studije, organizacija i izvođenje postdiplomskih studija, napredovanje studenata u toku studija, vrednovanje rada studenata, dodjeljivanje stepena i diploma, izdavanje isprava o studijama, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje postdiplomskih studija na Fakultetu za državne i evropske studije.

Na pitanja koja se odnose na status i mobilnost studenata, organizaciju nastave, priznavanje ispita, napredovanje u toku studija i vrednovanje rada studenata postdiplomskih studija, shodno se primjenjuju odredbe iz Pravilnika o organizovanju osnovnih studija.

Član 2.

Postdiplomskim studijama smatra se svaki studijski program koji daje pravo na sticanje stepena nakon završenih osnovnih studija, diplome specijalističkih studija ili diplome akademskog naziva magistra nauka u skladu sa Zakonom, Statutom Fakulteta i ovim pravilima.

Postdiplomske studije na Fakultetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (ECTS).

II ORGANIZACIJA POSTDIPLOMSKIH STUDIJA

Član 3.

Fakultet organizuje i izvodi postdiplomske studije iz naučnih i stručnih oblasti za koje je akreditovan.

Postdiplomske studije organizuju se i izvode za akademske studijske programe koji daju pravo na dodjeljivanje:

1. diplome postdiplomskih specijalističkih studija - Spec. Sci.
2. diplome akademskog naziva magistra nauka - M.Sc

Član 4.

Na postdiplomskim studijama za sticanje diplome specijalističkih studija stiče se obrazovanje iz naučnih i stručnih oblasti studija, a na studijama za sticanje diplome akademskog naziva magistra, stiče se obrazovanje zasnovano na naučnim istraživanjima.

Član 5.

Postdiplomski studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

U skladu sa ECTS obim studijskog programa iznosi 60 ECTS kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru. Jedan kredit odnosi se na 30 časova ukupnog rada studenta, koji uključuje pohađanje nastave i pripremu za nastavu i vrednovanje njihovog rada.

Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, vježbi, seminara i slično), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje prilikom pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, završni ispit).

Trajanje postdiplomskih studija

Član 6.

Postdiplomske specijalističke studije se organizuju nakon završenih osnovnih studija obima 180 ECTS kredita i traju jednu studijsku godinu (dva semestra), odnosno obim studijskog programa ovih studija iznosi 60 ECTS kredita.

Postdiplomske magistarske studije se organizuju nakon završenih akademskih osnovnih i specijalističkih studija, tako da zajedno sa osnovnim i specijalističkim studijama imaju obim najmanje 300 ECTS kredita.

Član 7.

Student koji je položio sve ispite predviđene za upisani postdiplomski studijski program, odbranio rad i ispunio sve ostale obaveze propisane Statutom Fakulteta i ovim pravilima stiče odgovarajući stepen, odnosno diplomu završenog postdiplomskog studijskog programa.

Uz stepen i diplomu izdaje se i dopuna diplome (Supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

Struktura studijskog programa

Član 8.

Postdiplomski studijski program sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja, vještina i kompetencija (ishodi učenja) i to:

1. prikaz obaveznih i izbornih predmeta (kurseva) po studijskim godinama i semestrima;
2. broj časova individualnog opterećenja studenta po predmetu (kursu);
3. broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
4. druge oblike nastave namijenjene sticanju i usavršavanju profesionalnih znanja,

vještina i kompetencija (seminari, tematske klinike, debatni časovi, praktični rad i drugo);

5. prikaz obaveznih uslova za pohađanje nastave i polaganje predmeta (kurseva);
6. prikaz modula i blokova, ukoliko je nastava organizovana na takav način;
7. prikaz diplomskog, specijalističkog i magistarskog rada sa brojem ECTS kredita i planiranim terminima za početak i završetak njihove izrade.

Završni rad, odnosno završni ispit na postdiplomskim studijama, vrednuje se sa najviše 30 ECTS kredita.

Studijski program prikazuje se u obliku tabela ili dijagrama.

Član 9.

Na postupak prijave i odbrane specijalističkog odnosno magistarskog rada shodno se primjenjuju odredbe iz Pravilnika o magistarskom radu kojima se utvrđuju smjernice za prijavu, izradu i odbranu završnog rada na postdiplomskim studijama na Fakultetu.

Organizacija nastave

Član 10.

Nastavnim planom utvrđuju se trajanje studija, nastavni predmeti, raspored časova po semestrima, kao i broj časova predavanja i vježbi.

Raspored časova sadrži: naziv studijskog programa, studijsku godinu, naziv predmeta (kursa), vrijeme (dan, sat) održavanja nastave, mjesto (sale, laboratorije) održavanja nastave, imena i prezimena nastavnika i saradnika i eventualna druga uputstva o nastavi.

Za svaki predmet (kurs) predmetni nastavnik utvrđuje plan rada i dužan je da ga dostavi odgovarajućoj katedri najkasnije osam dana prije početka izvođenja nastave.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa planom rada na predmetu (kursu).

Upis

Član 11.

Upis studenata na postdiplomske studijske programe vrši se na osnovu javnog konkursa Fakulteta.

Upravni odbor Fakulteta donosi odluku o broju studenata koji se na osnovu javnog konkursa mogu upisati na postdiplomske studije Fakulteta. Broj upisanih studenata ne može biti veći od broja određenog licencom.

Konkurs se objavljuje u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori i na veb sajtu Fakulteta, kao i u sredstvima javnog informisanja.

Član 12.

Pravo prijave na konkurs za upis na specijalističke studije imaju kandidati sa završenim osnovnim studijama, odnosno sa najmanje 180 ECTS kredita, koji su stekli diplomu osnovnih studija iz odgovarajućih naučnih oblasti.

Član 13.

Pravo prijave na konkurs za upis na magistarske studije imaju kandidati sa završenim osnovnim studijama u obimu od 4 studijske godine i stečenim zvanjem "diplomirani" za odgovarajuću struku.

Pravo prijave na konkurs za upis imaju i kandidati sa završenim specijalističkim postdiplomskim studijama i ostvarenih 240 ECTS kredita.

Član 14.

Kandidat za upis dužan je podnijeti prijavu i priložiti dokumenta predviđena konkursom. U slučaju da je broj prijavljenih kandidata za upis veći od broja određenog u konkursu, izbor kandidata vrši se na konkurentskoj osnovi u skladu sa srednjom ocjenom postignutom na osnovnim, odnosno specijalističkim studijama, nakon sprovedenog postupka rangiranja.

Rezultati koji se vrednuju kod rangiranja su ocjene u toku studija i dužina trajanja studija.

Rangiranje se vrši nakon bodovanja.

Bodovanje se vrši tako što se ocjenama u skladu sa ECTS skalom dodjeljuje:

- ocjeni A – 10 bodova
- ocjeni B – 9 bodova
- ocjeni C – 8 bodova
- ocjeni D – 7 bodova
- ocjeni E – 6 bodova

Dodijeljeni broj bodova množi se sa odgovarajućim brojem ECTS kredita za svaki predmet i tako dobijeni proizvodi se sabiraju, da bi se na kraju isti podijelio sa ukupnim brojem kredita na studijskom programu.

Član 15.

Konkurs za upis u prvu godinu postdiplomskih studija sprovodi Komisija koju određuje Dekan Fakulteta.

Član 16

Kandidati sa istim brojem bodova imaju pravo upisa pod jednakim uslovima.

Rezultat postupka rangiranja objavljuje se na oglasnoj tabli Fakulteta.

Kandidat koji smatra da postupak rangiranja nije pravilno sproveden, ima pravo prigovora Upravnom odboru Fakulteta, u roku od 3 dana od objavljivanja rezultata na oglasnoj tabli Fakulteta, odnosno na druge odgovarajuće načine.

Odluka po prigovoru iz stava 3 ovog člana mora se donijeti po pravilu u roku od 3 dana od podnošenja prigovora. Odluka se saopštava podnosiocu prigovora i objavljuje na oglasnoj tabli Fakulteta.

Član 17.

Komisija za upis dužna je da dostavi konačan izvještaj o rezultatima upisa studenata Senatu Fakulteta.

Senat Fakulteta donosi, odnosno verifikuje odluku o upisu.

Član 18.

Kandidat je ostvario pravo na upis ukoliko se nalazi na rang listi do broja koji je konkursom predviđen za upis.

Kandidat koji je ostvario pravo na upis, a u predviđenom roku nije izvršio upis, gubi to pravo, a umjesto njega pravo na upis stiže sledeći kvalifikovani kandidat na rang listi.

Član 19.

Student zaključuje sa Fakultetom ugovor o studiranju, kojim se bliže utvrđuju njihova međusobna prava i obaveze.

Ugovorom iz prethodnog stava utvrđuje se i visina školarine.

Član 20.

Strani državljanin ima pravo upisa na postdiplomske studije pod jednakim uslovima kao državljani Crne Gore.

IV STRUČNA TIJELA POSTDIPLOMSKIH STUDIJA

Član 21.

Stručna tijela postdiplomskih studija su: Senat Fakulteta, Katedra za državne studije, Katedra za evropske studije i rukovodilac postdiplomskih studija.

Rukovodioca postdiplomskih studija bira Senat Fakulteta, na prijedlog Dekana, na period od tri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Rukovodilac postdiplomskih studija pruža stručnu pomoć u organizovanju i vođenju postdiplomskih studija, a posebno:

- predlaže organizaciju nastave;
- sprovodi pripreme za početak nastave;
- priprema prijedlog za nastavne mentore studentima nakon upisa;
- predlaže visinu školarine;
- priprema odluke po molbama i žalbama studenata;
- predlaže angažovanje nastavnika;
- prati izvođenje studijskog programa;
- priprema godišnje izvještaje o radu postdiplomskih studija;
- predlaže mjere za poboljšanje i unaprijeđenje postdiplomskih studija;
- vrši i koordinaciju drugih poslova od značaja za realizaciju postdiplomskih studija.

U realizaciji navedenih zadatka rukovodiocu postdiplomskih studija pomažu i druga lica koje imenuje Dekan Fakulteta.

Studentu se dodjeljuje nastavni mentor koji mu pomaže u izboru predmeta nakon upisa i

tokom studija. Nastavnog mentora imenuje Senat Fakulteta iz reda akademskog osoblja koje izvodi nastavu na postdiplomskom studiju.

Za svoj rad nastavni mentor odgovoran je Senatu Fakulteta, odnosno dekanu i odgovarajućoj katedri.

Član 22.

Nastavu na postdiplomskim studijama može izvoditi akademsko osoblje u svim zvanjima (redovni profesor, vanredni profesor, docent).

Senat Fakulteta, na prijedlog rukovodioca studijskog programa postdiplomskih studija, može povjeriti izvođenje nastave istaknutim stručnjacima iz prakse sa akademskim nazivom doktora nauka.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

Ova pravila primjenjuju se na postdiplomske studijske programe čije izvođenje počinje od studijske 2014/15. godine.

Studenti koji na dan stupanja na snagu ovih pravila imaju status studenta završne godine studija, mogu nastaviti studije za sticanje diplome specijaliste ili magistra nauka na istom studijskom programu po propisima po kojima su upisali studije.

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaje da važi Pravilnik o organizovanju postdiplomskih studija od 10.01.2007. godine.

Član 25.

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Fakulteta.

PREDSJEDNIK SENATA FAKULTETA

Prof. dr Đorđije Blažić, s.r.